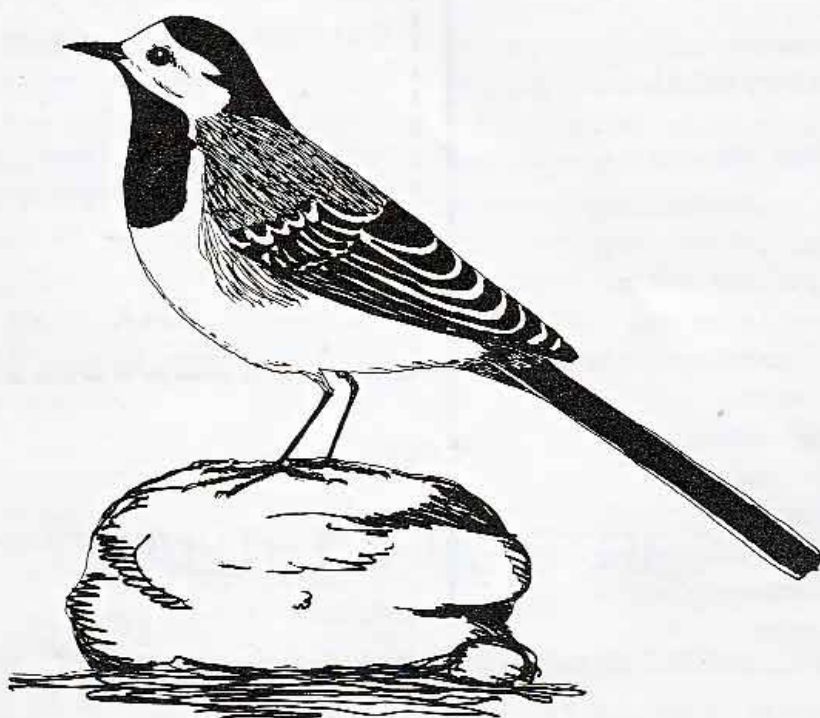

havrevimpen

DOF - FYN

1981-1

HAVREVIMPEN

DOF'S LOKALBLAD FOR FYNS AMT

KONTAKTADRESSE:

Søren Bøgelund
Nørremarksdyden 12
5856 - Ryslinge
telf. 09 - 67 16 14

REDAKTION:

Aksel Hansen
Bent Staugaard Nielsen

TRYK: TÅSINGE OFF-SET

Indhold:

- side 3 2. halvleg
- 4 Fynske
fuglelokaliteter 4
- 6 Fyn rundt
- 11 Skarvestatus 81
- 14 Flere vildtreservater...
- 15 Ekskursion til -
- 18 Bognyt

Tegninger: Aksel Hansen

Fotos: Erik Thomsen - side 6,
11 og 13
Aksel Hansen - side 15
Bent Staugaard Nielsen
side 20

Obs-listen udgår i dette nummer,
men bringes i udvidet form i næs-
te nummer af Havrevimpen.

Deadline for næste nr. 1. januar

TAK

I sidste nummer af Havrevimpen havde vi en lille bøn til læserne. Vi bad om et beskedent beløb til bladet, så det kunne fortsætte med to numre om året. Bønnen blev hørt af mange, og vi siger hermed alle tak for bidragene, både små og store. I løbet af foråret og sommeren har vi modtaget ca. 3000,- kr til Havrevimpen.

TAK

red.

EFTERLYSNING.

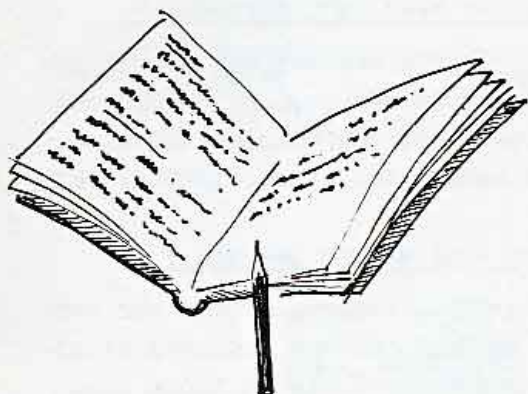
Er der nogen, der ligger inde med oplysninger om iagttagelser af TORSHANE på Fyn, også gamle iagttagelser.

En tysk professor er ved at skrive om Torshanen og vil meget gerne have oplysninger om fynske iagttagelser af denne art.

Evt. iagttagelser kan sendes til nedenstående, der så sørger for videre ekspedition. Gerne hurtigst muligt.

Bent Staugaard Nielsen
Brønderupvængevej 6
5892 - Gudbjerg

2. HALVLEG

Den danske sommer er en forholdsvis stille tid rent fuglemæssigt, og den fynske ornitolog får rigelig tid til at ligge på græsplænen og flå'ede ud, sende tankerne tilbage til de gode og berigende fugleture i det hektiske forår.

Men den selvsamme sommer leverner mindst lige så meget tid til indendørs sysler.

Hvad med at finde notesbøgerne frem, fatte luppen og forsøge at tyde kragetæerne?

Tag notesbøgerne ned fra hylsen, få fat i en stak skemaer til "lokalitetsregistreringen" og omsæt de gode oplevelser til brugbart arbejde, som kan bruges i fredningsøjemed.

Måske kan netop dit besøg i mosen, skoven eller engen være med til at hindre næste motorvejsudbygning, losseplads, inddæmning for blot at nævne nogle få af de farer, som naturen er udsat for i dette besynderlige samfund.

Det lyder naivt, men ikke desto mindre er det vel det mindste, vi kan forlange af hinanden, os fynske amatørornitologer?

Poul Henrik Harritz

FRA LOKALITETSREGISTRET

Hvad er lokalitetsregisteret?

Lokalitetsregisteret er et arkiv for fugleobservationer på lokaliteter i Fyns Amt. Det startede i 1974 og består nu af flere tusinde skemaer. Flest har vi fra de kendte ekskursionsmål som Enebærrodde, Brændegård sø og Tryggelev Nor, mens der for skovlokaliteterne og mange af de små moser og strandenge kun findes enkelte eller slet ingen skemaer.

Hvad skal det bruges til?

Det har mange anvendelsesmuligheder. Eksempelvis har vi netop sendt en beskrivelse af 264 lokaliteter til Fyns Amt; et vigtigt materiale for amtet, som hermed får mulighed for at tage hensyn til fuglelivet, når fredningsplanlægningen nu går igang. Andre muligheder er bestandsundersøgelser af enkelte arter, eller udarbejdelse af obs lister på sjældne fugle til Havrevimpen for blot at

nævne noget. Når en lokalitet bliver truet, er det ofte vigtigt at kunne slå op i registeret, og dermed kunne finde modargumenter frem over for myndighederne.

Hvem kan være med ?

Alle som ser på fugle.

Hvad skal indsendes ?

Alle de fugle, som ses eller høres, når du besøger f. eks. en mose, en eng, sø eller skovlokalitet. Det er vigtigt at få alle fuglene med, når vi senere skal vurdere, hvor vigtig en lokalitet er. Tag derfor notesbogen med, når du går. Specielt optællinger af yng-

lepar er vi allermost interesseret i.

Hvordan skal det indsendes ?

Trykte skemaer kan fås på nedenævnte adresse, og så vil jeg foreslå, at man ca. hveranden måned sender sine observationer ind.

Hvor skal det sendes til ?

Lokalitetsregisteret har netop skiftet adresse, således at alle observationerne nu bedes sendt til:

Niels Bomholt
Mejseparken 3
5492 - Vissenbjerg
telf. 47 22 23

FYNSKE FUGLELOKALITETER 4 —

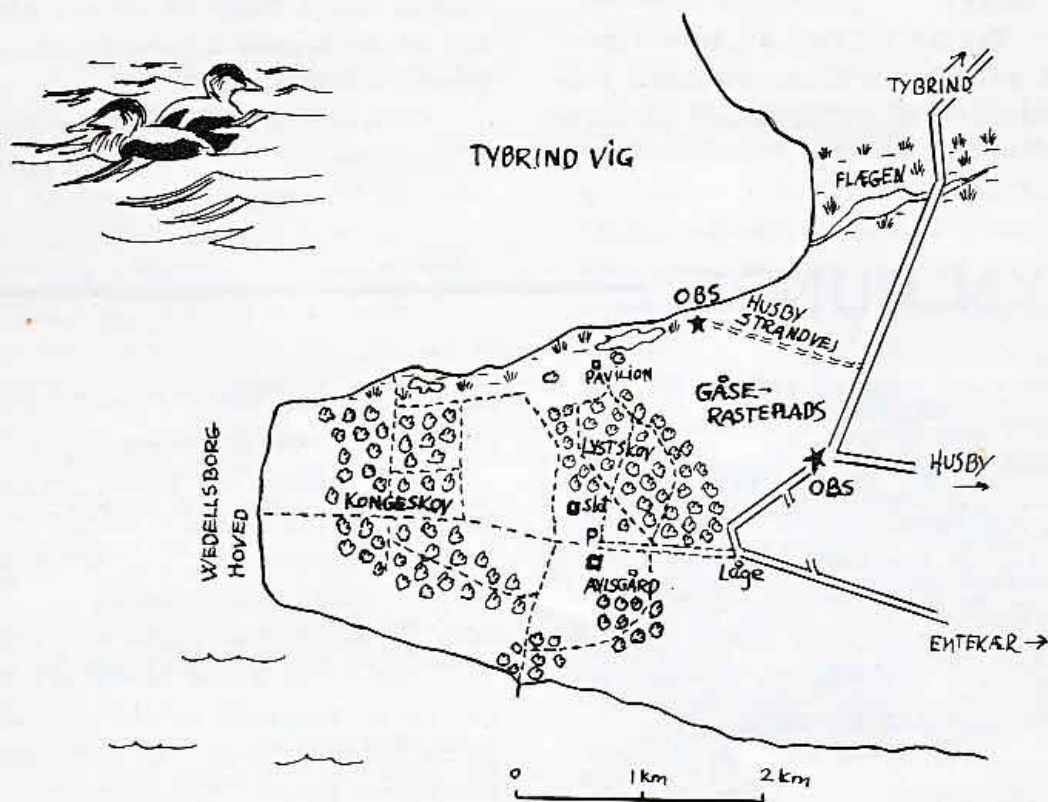
WEDELLSBORG

På Vestfyn ligger en hel række små, men gode fuglelokaliteter fra Camborg Inderfjord i nord via Fønsskov, Gardersøen, Rud, Flågen, Wedellsborg, Emtekær Nor til Aalborg Minde i syd.

Rastepladsen for Sædgæs gør Wedellsborg til den mest kendte lokalitet på Vestfyn. Gæssene kommer som regel i oktober og bliver vinteren over. Det bedste sted for iagttagelse af dem fås som regel ved at køre ned ad Husby Strandvej; en lille grusvej, som

fører ud til kysten, men også fra vejen mod Wedellsborg kan de ofte iagttages. I flokken står foruden Sædgæs også ofte Blisgæs.

Men Wedellsborg er andet og mere end gæs. Man bør gå en tur i det afvekslende herregårdslandskab på halvøen. I det tidlige forår tumler Ravnene sig her, og foråret og sommeren igennem kan man i Lystskoven, med de mange gamle træer, se og høre Huldue, Pirol, Kærnebidder og både Træløber og Korttået træløber samt mange mejser. I vold-

LILLEBÆLT

graven ved slottet yngler den Lille lappedykker.

Det er en lokalitet, som er værd at besøge året rundt. Om efteråret ses en del rovfugle bl. a. Blå kærhøg jage over markerne og om vinteren, når så mange andre lokaliteter er ret fugletomme, er der stadig meget at se på her. Foruden gæssene på markerne er der forskellige ænder på havet og småfugle i skoven. En tur rundt om Hovedet kan foruden en god portion frisk luft ofte bringe noget spændende, mange dykænder f. eks. Bjergand, Hvinand og Ederfugl kan

ses, og selv så jeg en gang en Mallemuk komme strygende rundt om klinten.

I strandsøerne på nordkysten står som regel et par hejrer og fisker, men ellers er det ikke de store mængder fugle, som ses her. Forår og efterår kan der dog være småflokkede af ænder og vadefugle.

I alt er der ifølge de oplysninger, som er tilflydt Lokalitetsregisteret indtil nu set 114 fuglearter på halvøen, men antallet kan nemt komme højere op ved flere besøg. Foruden fuglene kan man altid glæde sig over de mange smuk-

ke dådyr.

Det er tilladt at køre frem til avlsgården (husk at lukke ledet) og iøvrigt at vandre på skov-

vejene eller langs stranden, som det er beskrevet i naturfredningsloven. - God tur.

Niels Bomholt

FYN RUNDT

ALBINO LANDSVALE

Den 20. juli om aftenen blev jeg kontaktet af Per Bak, der fortalte, at han havde fået en henvendelse fra Rideskoleejer Bent Larsen i Højme, der havde en hvid landsvale siddende på el-ledningerne uden for sin gård.

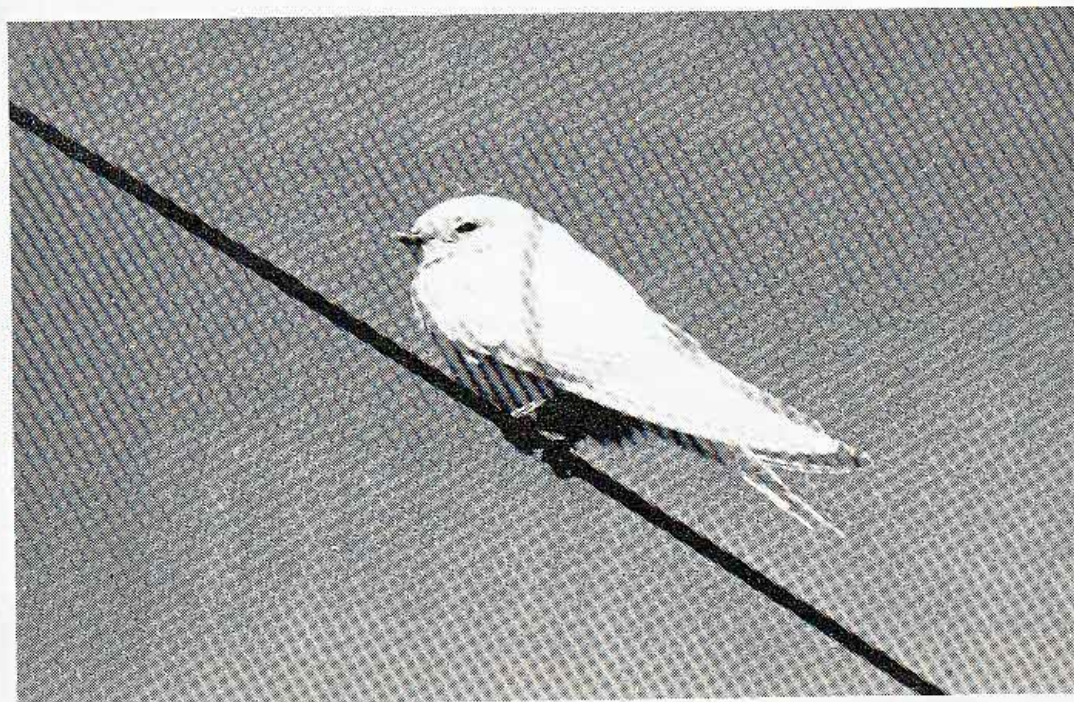
Dagen efter tog jeg derover og fandt fuglen siddende på ledningerne. Den var meget tillidsfuld, så jeg fotograferede den på nært

hold. De gamle fugle fodrede den på lige fod med de andre unger.

Bent Larsen fortalte, at reden var anbragt inde i hestestalden, og fuglene fløj ind af et vindue, op langs midtergangen og ind over en box for at komme til reden.

For to år siden havde der været en tilsvarende albino landsvale på gården, måske har det været fra samme par.

Erik Thomsen

Jeg har læst, at det ikke kan lade sig gøre at fodre Hejrer.

Vi har haft et tilfælde, hvor det lykkedes. I januar 79 gik der en Hejre og fiskede i en grøft på vores ejendom. Grøften fryser aldrig til; der er kildevæld ved siderne. Den så sløj ud, og der er ikke andet end hundestejlere i grøften.

Så lagde vi et par sild ned i grøften på et sted, hvor de tydelig kunne se dem, - næste dag var de væk.

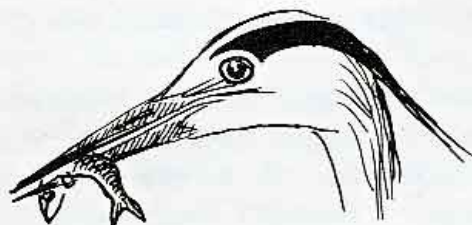
Den kom troligt hver dag og fik et par sild, og den kvikkede hurtigt op.

Engang slap sildene op, og det var ikke vejr til at cykle til havnen, så vi lagde noget kødafald ned i grøften, og det blev også spist.

Vi fodrede den til foråret kom. Næste vinter kom den igen og fik sild og kødstumper hele vinteren.

Forgangne vinter kom den ikke. Måske er den ikke i live mere. Vi har tidligere forsøgt at fodre Hejrer, men uden held.

H. P. Jørgensen

I et af havens højeste træer (småbladet elm) har en natugle igennem flere år haft sin yndlingsplads på en udgået grenstump, hvor den, tæt trykket ind til stammen, sidder og nyder forårs-solen.

Et stykke længere nede sidder en stærekasse, som har været beboet i mange (15) år, og bortset fra en enkelt episode, hvor en letsindig stær så at sige fløj lige i dødens gab eller rettere i nakken på uglen, som lynhurtigt slog en klo i den, så har stærene stort set kunnet passe deres familieliv uforstyrret, indtil en morgen tidlig (kl. 4.30), da jeg vågnede ved en frygtelig stæreskrigen, og i løbet af et øjeblik var hele stærekolonien forsamlet i skingrende ophidselse. Uglen havde åbenbart grebet en stær inde i kassen (der er uden siddepind), og under kraftig vingebasken forsøgte den at hale beboeren ud, et øjeblik så det ud, som om den hang fast i hullet; men da jeg kom derud, var den borte.

Da ofret måske kunne ligge såret inde i kassen, tog jeg den ned; men den var tom og uden væsentlig redemateriale, så jeg besluttede at hænge den op i et andet træ bagved. I løbet af næste dag blev den nye placering accepteret af stærefatter, hunnen så jeg ikke noget til; men uglen havde også bemærket forandringen og

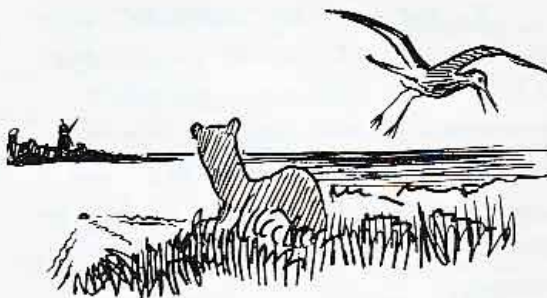
fandt en ny siddeplads på bagsiden af det første træ, hvorfra den kunne holde øje med stærekassen, og hvis den befandt sig andetsteds i haven, fløj den straks hen på sin nye gren, når stæren forsigtig nærmede sig kassen.

Men det var ikke blot stærene, som måtte undgå for uglens arrigskab; da jeg ville erfare, hvor mange unger der var i uglekassen (der var 3), blev jeg gentagne gange angrebet med fynd og klem. Og da jeg ville efterse stærekassen for evt. yngel, fik jeg et ordentlig gok og fire nydelige mærker af uglens klo omkring mit ene øre - der var selvfølgelig ingen yngel i den kasse, og i flere tilfælde heller ikke i andre kasser, hvor en eller begge forældre var blevet til ugleføde. I det hele taget er uglen (♀) meget dagaktiv, hvorimod jeg ikke har set meget til hannen, siden ungerne fløj ud; men måske er det ham, der sørger for natmaden!

Pustulka

STRYNØ KALV: MOSEGRISENE - OG FUGLENE FORSVANDT

Det er nu knap halvandet år siden, at Statens Skadedyrslaboratorium, som led i bekæmpelse af mosegrisebestanden på Strynø Kalv, udsatte seks lækatte på øen. Det er det første kontrollerede forsøg med denne form for mosegrisebekæmpelse, der foretages herhjemme, og allerede nu kan det fastslås, at lækattene effektivt har udryddet øens mosegrise.

Allerede i oktober sidste år, altså et halvt år efter lækattene kom til øen, kunne vi spore en svag nedgang i bestanden af mosegrise, der bliver optalt jævnligt med fangst/genfangst-metoden, fortæller Mogens Lund, der leder forsøget for Skadedyrlaboratoriet.

Men i forbindelse med vinteren, hvor mosegrisene i forvejen ofte dør, har lækattene vist deres overlegenhed. De udryddede så godt som hele bestanden. I foråret 81 fangede vi ikke en eneste mosegris, og den eneste vi har set siden da, var en gammel han, der gik i fælden i juni, fortæller Mogens Lund.

Det er tanken, at man vil indfange de sidste fire lækatte i oktober måned. To af de seks ud-satte er flygtet fra øen i forsøgsperioden.

DOF har fulgt udviklingen i fuglelivet på Strynø Kalv gennem flere år og intensiveret undersøgelserne i forbindelse med lækatteudsætningen. Det kan konstateres, at fuglelivet på øen er blevet fattigere i forhold til 80. Nogle tal kan angive dette:

art	skønnet ynglepar	
	1980	1981
Klyde	8	0
Strandskade	15	9-10
Sølvmåge	30	15-20
Stormmåge	210	200
Hættemåge	40	0
Havterne	16	4-5

Hvorvidt nedgangen direkte har sammenhæng med lækatteudsætningen, er det svært at sige noget om; andre faktorer kan have indvirket, som færdsel og ændrede vejrforhold for eksempel. Omvendt kan det heller ikke udelukkes, at netop lækattene, nu hvor mosegrisene er væk, har forgrebet sig på fuglene.

Direkte skade er der dog ikke set. Således ikke et unormalt antal plyndrede æg eller døde unger. - Men der er grund til at være opmærksom på dette forhold, som ornitologerne her påpeger, fortæller Mogens Lund. Det er noget, vi må have med i vores vidre planlægning omkring andre, tilsvarende forsøg.

Poul Henrik Harritz

VIGTIGT NATUROMRÅDE I ODENSE FJORD ALVORLIGT TRUET

Et 60 ha. strandengs- og lavvandet fjordområde i Odense Fjord er alvorligt truet af udslettelse fra landkortet. Odense Kommunes havneudvalg har ansøgt Ministeriet for Offentlige Arbejder om til-ladelse til inddæmning og opfyldning af området, der ligger i forlængelse af lossepladsen på Stige Ø. Det er havnevæsenets hensigt at bruge området til opfyldning af oppumpet slam fra oprensning af Odense Kanal.

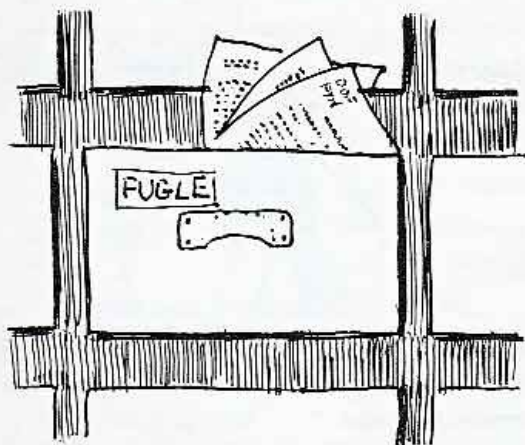
Der er et videre perspektiv med opfyldningen. Det fremgår af Odense Kommunes "forslag til spilddevandsløsning". Heri anføres det, at der er planer om anlæggelse af en havn på inddæmningen, velsagtens en kulhavn til Fynsværket.

Proceduren ved en sådan ansøgning er, at ansøgningen sendes til udtalelse hos en række instanser, herunder Fredningsstyrelsen.

Da DOF erfarede om ansøgningen, indsendte vi omgående en protest til Fredningsstyrelsen, hvori anføres, at området rummer et meget rigt fugleliv. Endvidere anfører vi en alternativ lokalitet til oppumpning af slammet, nemlig Lumby Inddæmmede Strand. Her oppumper man i øjeblikket slam, så vi syntes det ville være naturligt at fortsætte her i stedet for at ødelægge en værdifuld naturlokalitet.

DOF udarbejdede for ca. 2 år siden i samarbejde med den lokale

afdeling af naturfredningsforeningen et fredningsforslag for området. Forslaget blev sendt til hovedafdelingen af naturfredningsforeningen i København. Trods flere rykkere fra både DOF og DN's lokalafdeling har man ikke hørt noget positivt fra DN's hovedafdeling.

På et møde arrangeret af DN's lokalafdeling er en række foreninger blevet enige om, at projektet er meget uheldigt. Det drejer sig om følgende foreninger: Midtfyns Jægerklub, den lokale Strandjagtsforening, Byforeningen, Sportsfiskerforeningen, DN og DOF. Man besluttede at sende en skrivelse til Odense Kommune, hvori det uheldige i planerne anføres under henvisning til det rige dyre- og planteliv. Der er endvidere store rekreative interesser i området.

Strandengene huser store bestande af vadefugle, således Alm. ryle og Klyde. Småøerne udfor strandengen huser måge- og ternekolonier. Strandengene og den lavvandede fjord er en vigtig rastplads i træktiden for bl.a. op til 2000 Alm. ryle og tusindvis af andefugle. Lokalt er af så stor betydning for Knopsvane og Sangsvane, at den er af international betydning for disse arter.

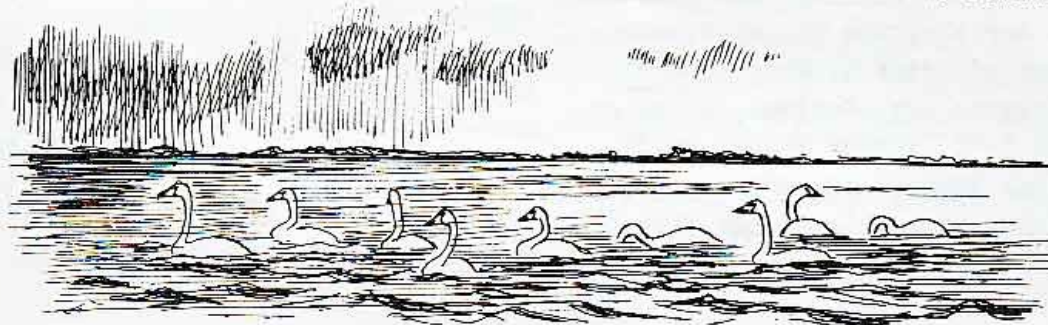
En ødelæggelse af området er så meget mere uheldig, fordi det er en af de eneste uspolerede strandenge ved Odense Fjord.

Tidligere var fjorden omgivet af udstrakte strandenge og overdrev. Store landvindingsarbejder har nu ødelagt disse pragtfulde områder. I Odense Fjord er 2000 ha. strandeng og lavvandet fjordbund inddæmmet og opdyrket.

DOF har anbefalet DN's lokalafdeling at tage kontakt med hovedafdelingen af DN for at få aftalt et møde, hvor man kan gennemdrøfte sagen.

Vi har allerede mistet så mange naturområder i Odense Fjord, at vi ikke har råd til at tabe denne sag.

Kurt Due Johansen

SKARVESTATUS 81

Skarven i tilbagegang i Brændegård sø.

Skarvkolonien i Brændegård sø har i år huset 607 par skarver på øen, mod 620 sidste år. På land er der ved den vestlige del af søen opstået en ny koloni med 56 par. I begyndelsen af april måned var antallet af par 65% større, men mange af fuglene har opgivet på grund af forstyrrelse i området.

Skarvkolonierne i Brændegård sø i år har ialt været på 663 par, en tilbagegang på 5 par fra sidste år.

De sidste grønne blade på de store træer er fjernet af skarven, i maj måned, og træernes grene er i stærk forfald, hvilket også har medført, at der er 70 reder færre i træerne, som er opvejet af et større antal reder på jorden.

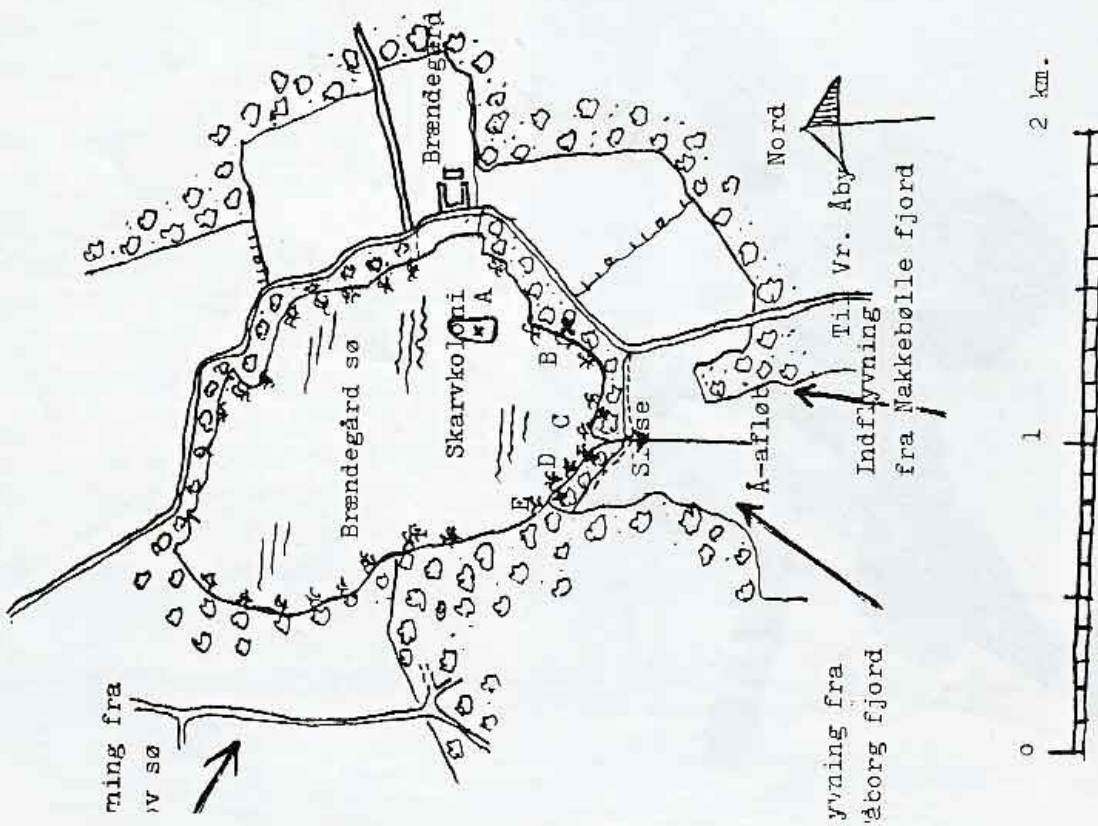
I forbindelse med ringmærkningen af ca. 300 skarver i juni måned fandt jeg 7 reder af sølvmågen. En ny indlands koloni af sølvmågen er her grundlagt. Fødegrundlaget er åbenbart i orden, for fuglen lever af skarvens opgyldede fisk, som den finder på jorden.

På øen har 8 par grågås udruget 36 - 38 gaslinger, der blev præsenteret inde på græsset foran Brændegård i slutningen af april måned. Antallet er gået mere end 100 % tilbage; det forlyder fra gåsegruppen, at årsagen hertil skyldes tørke og mangel på føde i overvintringskvartererne.

Fiskehejrekolonien på sydsiden af søen har været på 37 par. Samtidig er der kommet en ny mindre koloni i år i en af de omkringliggende granskove.

Erik Thomsen

Til landevejen

KORTSKITSE OVER BRÆNDEGÅRDSSØEN.

A.	247 skarvreder, optalt fra land.	7.4.79
B.	41 hejrereder.	-
C.	39 skarvreder.	-
D.	0	-
E.	0	-
A.	247 skarvreder, optalt fra land.	12.4.79
B.	41 hejrereder-	-
C.	39 skarvreder.	-
D.	27 skarvreder.	-
E.	4 skarvreder.	-
A.	247 skarvreder, optalt fra land.	28.4.79
B.	44 hejrereder.	-
C.	5 skarvreder.	-
D.	19 skarvreder.	-
E.	2 skarvreder-	-
A.	533 skarvreder, optalt på øen.	25.5.79
B.	44 hejrereder.	-
C.	2 skarvreder, optalt den 10.6.79, unger 2 r.	-
D.	7 skarvreder,	-
E.	0 skarvreder.	-
A.	620 skarvreder, optalt på øen.	30.5.80
B.	36 hejrereder,	1.5.80
E.	6 skarvreder,	1.5.80
C.	3 skarvreder,	1.5.80
D.	ubeboet	1.5.80
E.	ubeboet	1.5.80
F.	39 skarvreder,	1.5.80
A.	607 skarvreder, optalt på øen.	23.5.81
A.	7 sølvmågereder	23.5.81
A.	8 grågås, med unger.	23.5.81
B.	37 hejrereder optalt på land	11.4.81
F.	56 skarvreder	26.4.81

Erik Thomsen. Vårvangen 10, 5260 Odense S.

FLERE VILDTRESERVATER... —

Fyn har brug for flere vildtreservater.

På grund af den intensive kystjagt har de fynske ornitologer meget ringe muligheder for at studere fugle langs de fynske kyster i jagttiden.

Rundt omkring på Fyn findes ellers en række gode vandfuglelokaliteter, hvor der ville være mulighed for at iagttage meget store flokke af svømmeænder, gæs og vadefugle, hvis der ellers var fred på lokaliteterne.

Der findes langs kysterne i Fyns Amt ikke et Vildtreservat af betydning for fuglene i jagttiden. De fleste vildtreservater langs de fynske kyster er bynære reservater, der ikke har nogen betydning for fuglelivet. Disse bynære reservater er etableret for at undgå hagl i folks haver samt undgå støj.

Andre steder i landet findes store og betydningsfulde vildtreservater. Man behøver blot nævne Ulvedybet, Bøvling Fjord, Tipperne og på Sjælland Basnæs Nor.

Foruden at ornitologerne og iøvrigt alle de andre naturelskere ville kunne finde steder, hvor de kunne iagttage store flokke af vandfugle i et uforstyrret miljø, vil det selvfølgelig i høj grad også gavne fuglene.

Det er selvfølgelig det vigtigste moment, at fuglene får ro til at raste og fouragere, men jeg

synes, at det argument, at naturelskerne også behøver steder, hvor de kan betragte uforstyrrede fugle i jagttiden, i alt for få tilfælde har været inde i debatten omkring oprettelse af vildtreservater.

For Fyns vedkommende ville det f. eks. være oplagt at oprette et vildtreservat i Odense Fjord, Seden Strand. I Seden strand forekommer der uden for jagttiden, og bl. a. lige op til dennes begyndelse store forekomster af vandfugle, men lige så snart jagten starter, skræmmes fuglene væk.

Seden Strands nære beliggenhed op til Odense by betyder mange besøgende ved fjorden. Disse besøgende ville kunne få endnu større glæde af fjorden, hvis fuglelivet fik fred i jagttiden.

Af andre oplagte steder til oprettelse af vildtreservater i Fyns Amt vil jeg pege på Egensedybet i Odense Fjord, Nr. Nørå Strand, det lavvandede område omkring Æbelsholm, dele af Det Sydfynske Øhav m.m.

Jeg mener, at det er de mest lavvandede områder, der trænger til at få vildtreservatstatus i jagttiden, fordi de huser flokke af svømmeænder, gæs og vadefugle. Denne gruppe fugle holder nemlig til i disse bestemte lavvandede områder, fordi de er så specialiserede, at de kun kan finde føde her. Dyknerne kan i højere grad finde ro til at raste og fouragere på de dy-

berede dele af det meget større danske søterritorium.

At det virkelig kan nytte at jagtfrede en lokalitet vil jeg gerne vise med følgende lille eksempel.

På halvøen Fønsskov ligger et par strandøer omgivet af eng. Området dækker under 40 hektarer. Alligevel huser dette lille område et fantastisk imponerende fugleliv, fordi området er jagtfredet.

Der ses således op til 1400 Grågæs, 300 Fiskehejrer og flere hundrede Grå- og Krikænder. Desuden ses diverse vadefugle og rovfugle. Lokaliteten virker som et opsamlingssted for store dele af Vestfyns ande- og gåsebestande. Ved aftenstide trækker fuglene ud og fordeler sig til de øvrige vestfynske vådområder.

Kurt Due Johansen

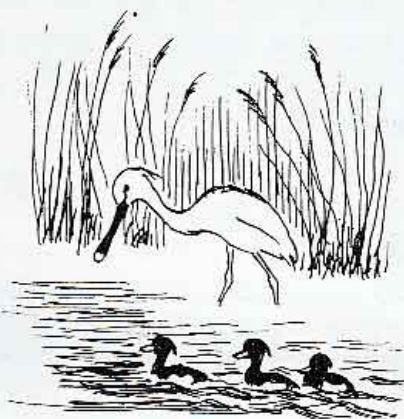
EKSKURSION TIL -

Det Sydfynske Øhav d. 22-3-81

Da vi mødtes ved færgen, blev vi enige om at aflyse sejlturen p.g.a. kraftig blæst. I stedet for kørte vi en tur til Tåsinge for at besøge flg. lokaliteter: Noret, Vejlen og Monnet.

Bortset fra den kraftige blæst var det helt forårsagtigt. Fuglene var også rigtigt i forårshumør. I Noret så vi bl.a. Gråand, Krikand, Spidsand, Gravand, Skeand, Knarand, Vibe, Rødben, St. præstekrave og Strandskade. I Vejlen så vi bl.a. Sangsvane, Grågås, Bjergand, Troldand,

Taffeland, Hvinand, Fiskehejre, Hvid vipstjert og en meget fin Skestork, som fløj lidt rundt over Vejlen og gik så ned bag en rørbevoksning.

På Monnet så vi bl.a. Hjejle, Vintervåge, Rødben, Vibe, Engpiber, Stør og Grågås. Vi sluttede turen af ved Vejlen for om muligt at få endnu et kig på Skestorken. Det lykkedes dog ikke.

Der var 10 deltagere på turen.

Bent Staugaard Nielsen

Knudshoved d. 21-5-81

Efter en længere periode med godt vejr slog det denne aften om til koldt vejr og blæst. Men på trods af dette fik vi dog et godt indtryk af det rige fugleliv på odden.

Langs stranden sås de forskellige ynglende vadefugle, og i skoven kunne vi høre, at alle sangfuglene var ankommet. I søen sås ruggende Knopsvane og Hættemåger

samt Grågæs og Klyde med små unger.

Turen afsluttedes kl. 22.00.

Niels Bomholt

Romsø d. 14-6-81

Klokken var 4.00. Endnu tusmørke i en regnvåd Kerteminde havn. Vi var forventningsfulde, Husrødstjerten sang, og vejret kunne kun blive bedre - troede vi !

På Romsø begyndte det atter at regne. Vores fortræffelige leder, Ole Runge, fortalte om vandranunkel og strandkål, viste os de gule engmyrer. Vi blev hurtigt klar over, at han kendte omtrent hvert græsstrå på øen personligt.

Gennem skoven og ud til stranden igen. Kikkerterne duggede, så vi kun kunne ane Gravænder, Ederfugle og Skalleslugere ude på vandet. Så forbi et af de mange små vandhuller og ind i skoven igen. Betagende. Mange udgåede træer, store ørnebregner. Frodighed. Et par Hulduer fløj over os. Ole Runge fløjtede og fra flere trætoppe

svarede pirolerne, meget klangfuldt i den dryppende skov.

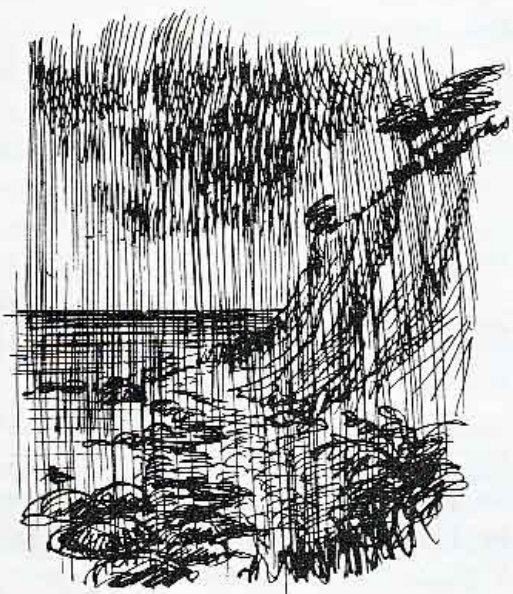
Madpakken blev spist. Ole Runge fortalte historier om den gamle skovfoged, mens det stadig dryppede fra oven.

Rundt langs vestkysten. Digesvaler og Stormmåger i klinten, Bysvaler ved fyret. Det åbne landskab med spredte tjørnebuske; en fryd at vandre igennem.

Kraftig regn, men alligevel ud til odden (vi var jo allerede næsten gennemblødt, så pyt). Både Svartbag og Sildemåge sås, men ingen Rødben eller Præstekraver; er vadefuglene virkelig gået så meget tilbage, at de ikke engang yngler på et så fredfyldt sted som Romsø mere.

Klokken 12.00 hjem til tørt tøj, men alligevel en oplevelserigere.

Niels Bomholt

PÅSKELEJR

For første gang blev der i år afholdt påskelejr på Nordlangeland. Der var 19 deltagere og 4 ledere, der var indkvarteret i 3 sommerhuse i området Hou Nordstrand. I løbet af de 5 dage blev der foretaget trækobservationer og ringmærkning, når vejret tillod det. Faktisk var det virkelig fint vejr, så fint, at der ikke var det store udbud af fugle. Der var dog Ringdrosler i området hver dag, og der blev også ringmærket nogle stykker.

To af dagene var der ekskursion til Sydlangeland og Tranekær og Stengade Sø for at se lidt flere fugle, og disse ture blev en stor oplevelse for alle. Om aftenen samledes alle i et af sommerhusene for at spise sammen og snakke om dagens oplevelser.

Birgit Larsen

Der er desværre ikke indkommet rapporter fra følgende ekskursioner:

Fyns Hoved 18/1
Nr. Nørå Strand 22/2
Enebærøde/Hofmansgave 8/3
Hamburger Hallig 5/4
Vejlen/Noret/Vornæs Skov 26/4
Odense Å 26/4, 3/5, 10/5, 17/5,
24/5 og 31/5

BOGNYT

Tomme Dybbro: Kan vi redde storken i Danmark, 32 sider, pris 30,- kr. Dansk Ornithologisk Forening.

Kort omtale af bogen:

Kan vi redde storken i Danmark? - Dette er titlen på en lille bog, netop udgivet af Dansk Ornithologisk Forening. Bogen fortæller i tekst og billeder om storkens levevilkår i Danmark. Den giver ikke en udtømmende skildring af storkens liv, men er i første række en beretning om, hvad der udrettes herhjemme og andre steder for at redde storken.

I 1978 blev der dannet en særlig storkegruppe i Dansk Ornithologisk Forening. Bogen omtaler gruppens arbejde med opsetning af reder, pleje af sårede storke m.m. Desuden berøres emner som:

- Hvorfor forsvinder storken fra Danmark?
- Storken i Danmark før og nu.
- Kan vi hjælpe storken?
- Kan storkeopdræt redde storken?
- Skal vi have storkefarme i Danmark?

Bogen indeholder et væld af dejlige fotos, udvalgt blandt de bedste storkebilleder, der kan opdrives i landet. 16 sider er i farver, 16 sider i sort/hvid.

Hele overskuddet ved salget af bogen går ubeskåret til Storkefonden, d.v.s. til hjælpearbejdet for at redde den folkekære fugl i Danmark.

Bogen kan købes hos boghandleren, men kan også bestilles direkte fra Dansk Ornithologisk Forening, DOF-Salg, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

Dansk Ornithologisk Forening

Kjeld Hansen: Skarven, 96 sider illustreret med fotos af Erik Thomsen og tegninger af Jens Gregeren. Skarv's ornitologiske serie. Redaktion: Tommy Dybbro og Jon Fjeldså. Pris incl. moms 74,50 kr. (Ved abonnement på serien er prisen 56,00 kr. incl. moms).

De forfulgte skarver

Kun rovfuglene og blandt dem endda kun de allerstørste, ørnene, har været lige så forfulgte som skarverne.

Beretningerne om nedslagninger af rovfugle og skarver gennem de sidste 200 år er lige gruppevækkende og resultaterne lige forfærdende. Fuglene er udryddet i mange lande, og i de fleste andre lande har de kun forsvindende små bestande til bage.

I dag er der dog en afgørende forskel: rovfuglene har langt om længe fået fred, mens skarverne stadig forfølges. De beskydes i yngletiden, og deres redetræer fældes.

Hvad har de dog egentlig gjort, disse store havfugle, der fremkalder så voldsomt et had?

De æder fisk, og de ødelægger de træer, som de yngler i. Begge dele ganske vist i et omfang, der overhovedet ingen sammenligning tåler med vor tids rovfiskeri og skovhugst. Et rovfiskeri, der truer med at udrydde fiskearter, og en skånselsløs skovdrift, der omdanner levende natur til golde produktionsenheder. Som på globalt plan truer med at ændre klodens klima.

Med god ret kan man spørge, om vi, som den art, der påvirker sine omgivelser på den mest hensynsløse og destruktive måde, om vi virkelig har ret til at ødelægge og udrydde disse medskabninger? Blot fordi de forbruger et mikroskopisk hjørne af den verden, som vi tror at eje.

Skarverne har 7000 års borgerret i Danmark. De er en del af vore naturlige omgivelser og den kulturarv, vi har pligt til at give videre til vore efterkommere, vore børn. Derfor bør fuglene ikke blot tåles i små, forfulgte, sønderskudte bestande, de bør have rimelige levevilkår. Alt andet er udtryk for en snæversynet, intolerant egoisme. Hvor skarven er til væsentlig gene for vitale interesser, bør der findes andre udveje end at udrydde fuglene. Og som denne bog fortæller, findes disse udveje.

Både tegner og fotograf har siddet med ved skrivemaskinen, da jeg skrev denne bog. Uden deres engagerede iagttagelser og mange fine registreringer var resultatet aldrig blevet det samme.

Bogen er ikke et forsvarsskrift, men et forsøg på at lægge alle relevante oplysninger frem om en forfulgt fugl. Men vi skal ikke lægge skjul på, at vi mener, skarven har ret til at eksistere. Samme ret som alle andre levende skabninger har.

Brabrand, den 1. juli 1980
Kjeld Hansen

CAD's natur perler,
FUGLE, PATTEDYR, FLORA og TRÆER
(oversat fra engelsk og omhandlende Europas flora og fauna)

Bøgerne er til en vis grad små perler. De kan være i selv ret små lommer. De er selvfølgelig ikke beregnet for eksperter, men kan være til stor nytte for mange naturvenner. Illustrationerne i PATTEDYR er fremragende, i FUGLE måske knap så gode, men dog tydelige, og der er medtaget unge- og vinterdragter, hvor dette er påkrævet, samt en hel del gode feltkendetegn. FLORA er forsynet med en overskuelig nøgle bygget på blomsternes form og farve. En bog for begyndere, idet f. eks. græsser, siv, storer og sumpplanter er udeladt. TRÆER indeholder også en overskuelig nøgle,

der bygger på bladenes form samt en nøgle over løvtræer i vinter-tilstand. Illustrationerne er fine og indeholder en mængde gode detaljetegninger.

GAD's FUGLEGUIDE

En fotografisk felthåndbog over fuglene i Danmark og Europa.
(oversat fra engelsk)

Førstehåndsindtrykket: En lækker bog med en imponerende sam-

ling af fotos; - men ved nærmere eftersyn må man konstatere, at det altså ikke er lykkedes at fremskaffe skarpe og korrekt farvede billeder af alle fugle! En mangel er også, at man jo må læse sig til feltkendetegnene for en lang række arter. Korrekt tegnede fugle vil altid være at foretrække i felthåndbøger. Inddelingen: f.eks. fuglefjeldsfugle, mågelignende fugle, drossellignende fugle osv. er ganske fornuftig, ligesom nøglen med flugtsilhouetter kan være nyttig.

red.

FRA EN TAKKEMANDS HVERDAG